

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116225729
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116225729.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Šimkovej v spore žalobcu: Y. banka T., a.s., so sídlom X. XX, XXX XX O., S.: XX XXX XXX, proti žalovanému: Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX P., o zaplatenie 1.825,06 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 29Csp/194/2016-44 z 29.11.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi istinu 1.825,06 Eur, kapitalizované úroky vo výške 58,64 Eur, kapitalizované úroky z omeškania vo výške 0,70 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.825,06 Eur odo dňa 19.11.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobný návrh žalobcu zamietla.

III. Žalobca m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010Z.z., § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nar. vlády č. 87/1995Z.z. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 24.04.2015 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému pôžičku vo výške 2.000 Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 29,92 Eur, s termínom splatnosti splátky 14.05.2015, v počte 108, s termínom konečnej splatnosti úveru 15.04.2024, RPMN predstavovala 13,24 % a priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy predstavovala 16,16 %. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky spoločnosti Y. T., a.s. Z dôvodu neplnenia si povinností žalovaného titulom uzatvorenej úverovej zmluvy žalobca pristúpil listom zo dňa 18.11.2016 k zosplateniu úveru

a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaný dlžnú sumu žalobcovi nezaplatil ani napriek predžalobným výzvam.

4. Súd považoval žalobný návrh žalobcu za v celom rozsahu dôvodný pokiaľ ide o sumu zosplatnenej istiny, ktorá ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. ku dňu 18.11.2016, predstavovala sumu 1.825,06 Eur ako rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru vo výške 2.000 Eur a sumou, ktorú žalovaný žalobcovi zaplatil, t.j. sumu 174,94 Eur. Rovnako bol žalobný návrh žalobcu dôvodný v časti kapitalizovaných úrokov z pôžičky vo výške 58,64 Eur vypočítaných z istiny ku dňu zosplatnenia úveru a rovnako v časti kapitalizovaných úrokov z omeškania vo výške 0,70 Eur, ktoré boli vypočítané ku dňu zosplatnenia úveru. Súd žalobcovi priznal aj poplatok za poistenie vo výške 2,19 Eur, ktorý priamo vyplýva z uzatvorenej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným. Súd tak v tejto časti považoval žalobný návrh v celom rozsahu za dôvodný. Súd priznal žalobcovi zo žalovanej sumy istiny vo výške 1.825,06 Eur ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, a to deň nasledujúci po zosplatnení úveru, t.j. odo dňa 19.11.2016, keďže zosplatnenie celého úveru nastalo dňom 18.11.2016. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe, ktoré bolo súdu doručené dňa 15.03.2017, v ktorom žalovaný požiadal o splátkový kalendár, súd tejto jeho žiadosti nevyhovel, nakoľko žalovaný sa pojednávania vo veci samej nezúčastnil, svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní písomne neospravedlnil, a to napriek skutočnosti, že termín tohto pojednávania mu bol riadne a včas doručený. Súd tak nemohol vyhodnotiť jeho príjmové a majetkové pomery, aký má príjem, aké sú jeho mesačné výdavky a z tohto dôvodu mu nepovolil splácať predmetný úver v mesačných splátkach, nakoľko súdu neboli predložené žiadne relevantné listiny, aby súd mohol zaujať postoj k tejto žiadosti žalovaného o splátky.

5. Pokiaľ ide o zamietnutie žalobného návrhu, súd zamietol žalobný návrh v časti, ktorou žalobca požadoval priznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z kapitalizovaných úrokov z pôžičky vo výške 58,64 Eur. V tejto časti súd považoval žalobný návrh za nedôvodný, pričom k uvedenému súd uvádza: Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku číslo konania 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. marca 2004, vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou, definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov), potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Podľa záveru Najvyššieho súdu Českej republiky, teda záver založený na úvahe, podľa ktorej zákon, (Obchodný zákonník, v spojení s Občianskym zákonníkom), priznávajú veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky, (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov), je preto nesprávny. Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku, čo do zamietavej časti podal odvolanie žalobca majúci za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Podstata jeho odvolacej námietky je nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi neprináleží úrok z omeškania z vyčíslených úrokov, pretože z príslušenstva pohľadávky si nemožno uplatniť úroky z omeškania. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Cob/62/2007 zo dňa 27.03.2008 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14Co/542/2016-59 z 13.06.2017. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a vyhovel jeho žalobe aj vo zvyšnej časti. Súčasne uplatnil trovy konania.

7. Žalovaný sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej

tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 23.11.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. Žalobca tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

12. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalobca nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

13. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu (hlavne tých, ktoré sú zhrnuté v odvolaní žalobcu), pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalobcu, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

14. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nasledovné.

15. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi požadovať od dlžníka príslušenstvo (úroky z omeškania) v prípade omeškania s platením príslušenstva pohľadávky (dohodnutých zmluvných úrokov). Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, jeho vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový, pretrváva iba povinnosť uhradiť už splatné úroky. Tým, že dlžník včas nesplní úroky z istiny, sa dostáva do omeškania

s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením istiny. Ani Občiansky ani Obchodný zákonník pri tom nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Branie úrokov z úrokov bolo zapovedané už podľa tradícií rímskeho práva. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. marca 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 5/2006, na ktorý správne poukázal i prvoinštančný súd) [obdobne aj Krajský súd v Prešove, sp. zn. 20Co/44/2017 z 25.01.2018 a Krajský súd v Trenčíne, sp. zn. 6Co/92/2017 30. 05. 2017].

17. Správne výroku vo veci samej potom zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

18. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

19. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).